

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2015/1873,**8. oktoober 2015,****4-metüül-5-(4-metüülfenüül)-4,5-dihüdrooksasool-2-amiini (4,4'-DMAR) ja 1-tsükloheksüül-4-(1,2-difenüületüül)piperasiini (MT-45) suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 10. mai 2005. aasta otsust 2005/387/JSK uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabe vahetuse, riski hindamise ja kontrolli kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) laiendatud teaduskomitee koostas eristungil otsuse 2005/387/JSK artikli 6 kohaselt riskihindamisaruande uue psühhoaktiivse aine 4-metüül-5-(4-metüülfenüül)-4,5-dihüdrooksasool-2-amiini (4,4'-DMAR) kohta ja esitas selle seejärel 19. septembril 2014 komisjonile ja nõukogule.
- (2) 4,4'-DMAR on asendatud oksasoliini sünteetiline derivaat. Tegemist on ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsiooni alusel kontrollitava kahe sünteetilise erguti – aminoreksi ja 4-metüülaminoreksi (4-MAR) – derivaadiga.
- (3) 4,4'-DMAR on olnud liidu uimastiturul kättesaadav vähemalt 2012. aasta detsembrist alates ja sellest teatati varajase hoiatamise süsteemi kaudu 2012. aasta detsembris. Üheksa liikmesriiki on teatanud selle aine tuvastamisest uimastite konfiskeerimisel, peamiselt valge või värvilise pulbri või tablettide kujul, samuti kogutud proovides ja bioloogilistes proovides.
- (4) 4,4'-DMAR ilmus uute psühhoaktiivsete ainete turule väidetavalt teadusuuringutes kasutatava kemikaalina, mida jaemüüjad müüsid interneti kaudu, ning nüüd on see tänaval kättesaadav. 4,4'-DMARi müüakse ja tarbitakse eraldi ainenä, kuid seda on ebaseaduslikul turul müüdnud ka *ecstasy* ja amfetamiini pähe.
- (5) 4,4'-DMARiga seostatakse kolmes liikmesriigis 31 surmajuhumit, mis registreeriti ajavahemikul 2013. aasta juunist kuni 2014. aasta juunini. Enamikul juhtudel oli 4,4'-DMAR kas surma põhjustaja või aitas koos muude ainetega tõenäoliselt surmale kaasa. Üks liikmesriik teatas ühest mittesurmava mürgistuse juhtumist.
- (6) 4,4'-DMARi mürgisuse kohta puuduvad uuringud.
- (7) 4,4'-DMARi kasutamise ulatuse kohta ei ole andmeid. Kuid olemasoleva teabe alusel võib eeldada, et see ei ole laialdaselt kasutusel. Surmaga seotud juhtumitega seoses saadud teave viitab samuti sellele, et kasutajad on teadmatult tarbinud 4,4'-DMARi, soovides tegelikult kasutada muid erguteid.
- (8) Organiseeritud kuritegevuse osalus seoses 4,4'-DMARi valmistamise, levitamise, salakaubaveo ja tarnimisega liidus on piiratud. 4,4'-DMARi valmistamiseks kasutatavad keemilised lähteained ja sünteetisirajad ei ole teada.
- (9) 4,4'-DMAR ei ole loetletud ÜRO 1961. aasta narkootiliste ainete ühtse konventsiooni või ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsiooni alusel kontrollitava ainenä. Selle suhtes ei ole läbi viidud ega viida praegu läbi ÜRO süsteemi kohast hindamist ning sellist hindamist ei ole kavandatud.
- (10) 4,4'-DMARil puudub liidus tõendatud või tunnustatud meditsiiniline kasutusotstarve inimtervishoius või veterinaarmeditsiinis. Samuti puuduvad andmed selle kohta, et nimetatud ainet kasutataks muudel eesmärkidel kui analüüsi võrdlusainena ning mujal kui selle aine keemiliste, farmakoloogiliste ja toksikoloogiliste omaduste kirjeldamiseks tehtavates teadusuuringutes.

⁽¹⁾ ELTL 127, 20.5.2005, lk 32.

- (11) Riskihindamisaruandes tõdetakse, et 4,4'-DMARi kohta on vähe teaduslikke andmeid, ning rõhutatakse vajadust täiendavate teadusuuringute järele, mis võimaldaksid teha kindlaks sellest ainest tuleneva ohu tervisele ja ühiskonnale. Praegu kättesaadavad tõendid ja teave on siiski piisav alus 4,4'-DMARi suhtes kontrollimeetmete kehtestamiseks liidus. Tulenevalt asjaolust, et 4,4'-DMARi tarbimine on tervisele ohtlik, nagu on tõendanud mitu selle ainega seotud surmajuhtumit, ning kuna kasutajad võivad seda teadmatult tarbida ja samuti puudub sellel ainel meditsiiniline väärtus, tuleks 4,4'-DMARi suhtes kehtestada kontrollimeetmed.
- (12) Kuna kolm liikmesriiki on oma õigusaktidega kehtestanud 4,4'-DMARi suhtes kontrollimeetmed vastavuses ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsioonist tulenevate kohustustega ja viis liikmesriiki on kehtestanud selle aine suhtes kontrolli muude õiguslike meetmetega, aitaks 4,4'-DMARi suhtes kontrollimeetmete kehtestamine kogu liidus vältida takistuste tekkimist piiriüleises õiguskaitstes ja õigusalasest koostöös ning kaitseks ohtude eest, mida selle aine kättesaadavus ja kasutamine võivad põhjustada.
- (13) EMCDDA laiendatud teaduskomitee koostas eriistungil otsuse 2005/387/JSK artikli 6 lõigete 2, 3 ja 4 kohaselt riskihindamisaruande uue psühhoaktiivse aine 1-tsükloheksüül-4-(1,2-difenüületüül)piperasiini (MT-45) kohta ja esitas selle 6. oktoobril 2014 komisjonile ja nõukogule.
- (14) MT-45 on N,N'-diasendatud piperasiin, mille piperasiiniringi ühe lämmastikuaatomiga on seotud tsükloheksaaniring ja teise lämmastikuaatomiga 1,2-difenüületüülrühm. MT-45 kuulub 1-(1,2-difenüületüül)piperasiinil põhinevate valuvaigistite seeriasse ning leiutati 1970. aastate algul.
- (15) MT-45 on olnud liidu uimastiturul kättesaadav 2013. aasta oktoobrist ning seda müüakse kui väidetavalt teadusuuringutes kasutatavat kemikaali, peamiselt interneti kaudu. Euroopa EMCDDA tegi kindlaks 12 tarnijate ja jaemüüjate internetisaiti, kus pakuti MT-45 müügiks. Mõned neist saitidest näivad paiknevat liidus.
- (16) Üks liikmesriik on teatanud 28 surmajuhtumist, mis leidsid aset novembrist 2013 kuni juulini 2014. Enamikul juhtudel kinnitas analüüs MT-45 esinemist bioloogilistes proovides. Sama liikmesriik teatas ka 18 mittesurmava mürgistuse juhtumist, mille puhul kliinilised sümptomid olid sarnased opioidimürgistuse sümptomitega ja millest mõne puhul oli abi opioidireseptori antagonistist naloksoonist.
- (17) Mitmest loomadel tehtud uuringust ilmneb, et MT-45 äge mürgisus on mitu korda tugevam kui morfiinil.
- (18) Praegu kättesaadav teave viitab sellele, et MT-45 ei ole laialdaselt kasutusel. Seda ainet näivad peamiselt tarvitav kodused kasutajad, kes soovivad proovida uut ainet, ja opioidisõltuvuses kasutajad, kel puudub ligipääs herooinile või mõnele muule opioidile. Kasutajad võivad tarbida MT-45 koos muude psühhoaktiivsete ainetega. MT-45ga seotud võimalike sotsiaalsete ohtude kohta teave puudub.
- (19) Ei ole tõendeid organiseeritud kuritegevuse seotuse kohta MT-45 valmistamise, levitamise, salakaubaveo ja tarnimisega liidus. Liikmesriikides avastatud MT-45 valmistamiseks kasutatavad keemilised lähteained ja sünteesirajad ei ole teada.
- (20) MT-45 ei ole loetletud ÜRO 1961. aasta narkootiliste ainete ühtse konventsiooni või ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsiooni alusel kontrollitava ainenärv. Selle suhtes ei ole viidud, ei viida praegu ega ole kavandatud viia tulevikus läbi ÜRO süsteemi kohast hindamist.
- (21) MT-45-l puudub tõendatud või tunnustatud meditsiiniline kasutusotstarve inimtervishoius ja veterinaarmeditsiinis. Samuti puuduvad andmed selle kohta, et nimetatud ainet kasutatakse muudel eesmärkidel kui analüüsi võrdlusainena ning mujal kui selle aine keemiliste, farmakoloogiliste ja toksikoloogiliste omaduste kirjeldamiseks tehtavates teadusuuringutes.
- (22) Riskihindamisaruandes tõdetakse, et MT-45 kohta on vähe teaduslikke andmeid, ning rõhutatakse vajadust täiendavate teadusuuringute järele, mis võimaldaksid teha kindlaks sellest ainest tuleneva ohu tervisele ja ühiskonnale. Praegu kättesaadavad tõendid ja teave on siiski piisav alus MT-45 suhtes kontrollimeetmete kehtestamiseks liidus. Tulenevalt asjaolust, et MT-45 tarbimine on tervisele ohtlik, nagu on tõendanud mitu selle ainega seotud surmajuhtumit, ning kuna sellel ainel puudub meditsiiniline väärtus, tuleks MT-45 suhtes kehtestada kontrollimeetmed.

- (23) Kuna üks liikmesriik on oma õigusaktidega kehtestanud MT-45 suhtes kontrollimeetmed vastavuses ÜRO 1961. aasta narkootiliste ainete ühtsest konventsioonist ja ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsioonist tulenevate kohustustega ja seitse liikmesriiki on kehtestanud selle aine suhtes kontrolli muude õiguslike meetmetega, aitaks MT-45 suhtes kontrollimeetmete kehtestamine kogu liidus vältida takistusi piiriüleses õiguskaitstes ja õigusalasest koostöös ning tagaks kaitse ohtude eest, mida selle aine kättesaadavus ja kasutamine võivad põhjustada.
- (24) Otsusega 2005/387/JSK antakse nõukogule rakendusvolitused, et liidu tasemel kiiresti ja eksperditeadmiste tuginedes reageerida liikmesriikide poolt avastatud ja teada antud uute psühhoaktiivsete ainete esilekerkimisele, kehtestades liidus nimetatud ainete suhtes kontrollimeetmeid. Kuna on täidetud selliste rakendusvolituste teostamiseks vajalikud tingimused ja kord, tuleks võtta vastu rakendusotsus, et kehtestada 4,4'-DMARi ja MT-45 suhtes kontrollimeetmed kogu liidus.
- (25) Otsus 2005/387/JSK on Taani jaoks siduv ning seepärast osaleb ta käesoleva otsuse (millega rakendatakse otsust 2005/387/JSK) vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (26) Otsus 2005/387/JSK on Iirimaa jaoks siduv ning seepärast osaleb ta käesoleva otsuse (millega rakendatakse otsust 2005/387/JSK) vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (27) Otsus 2005/387/JSK ei ole Ühendkuningriigi jaoks siduv ning seepärast ei osale ta käesoleva otsuse (millega rakendatakse otsust 2005/387/JSK) vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kogu liidus kehtestatakse kontrollimeetmed järgmiste uute psühhoaktiivsete ainete suhtes:

- a) 4-metüül-5-(4-metüülfenüül)-4,5-dihüdrooksasool-2-amiin (4,4'-DMAR);
- b) 1-tsükloheksüül-4-(1,2-difenüületüül)piperasiin (MT-45).

Artikkel 2

Liikmesriigid võtavad vastavalt oma siseriiklikule õigusele 21. oktoobriks 2016 vajalikud meetmed, et kehtestada artiklis 1 osutatud uute psühhoaktiivsete ainete suhtes nende õigusaktidega ette nähtud kontrollimeetmed ja kriminaalkaristused, mis on kooskõlas ÜRO 1961. aasta narkootiliste ainete ühtsest konventsioonist ja/või ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsioonist tulenevate kohustustega.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat otsust kohaldatakse vastavalt aluslepingutele.

Luxembourg, 8. oktoober 2015

Nõukogu nimel
eesistuja
J. ASSELBORN